

जगत

साप्ताहिक

वर्ष ४२ अंक ४५ २०८१ साल असार १६ गते आइतवार (30 June 2024 Sunday) मूल्य रु. ७/-

यस अंक भित्र - पृष्ठ २ मा : बाढीका कारण सयौं घर ... पृष्ठ ३ मा : मानव अधिकार वर्ष पुस्तक ... पृष्ठ ५ मा : १८ वर्षीय किशोरदेखी ७५ वर्षीया ... पृष्ठ ५ मा : पानामा पेपर्स मुद्रामा २८ ...

लागू औषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणीय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थदेखी टाढा रहै।

युवाहरुले सडकमै धान रोपे प्रेस युनियनद्वारा महासंघको सप्तरी शाखामा तालाबन्दी



राजविराज वा अन्य अस्पताल पुच्चाउन पनि सास्ती भएको स्थानीयको गुनासो छ।

राजविराजको गिता पेट्रोल पम्पदेखी विहारपुरको ५ सयमिटर सम्मको सडकमा मात्रै दर्जनै खाल्डाखुल्डी छन्। यसका अलावा राजविराजदेखी रुपनी सम्मको १० किलोमिटरमा झण्डै ५ किलोमिटर सडक जीर्ण अवस्थामा छन्। सडक चौडाई र कालोपत्रे गर्ने जिम्मा पाएको निर्माण कम्पनीले समयमै निर्माण काम सम्पन्न गर्न तदारुकता नदेखाउँदा अहिले वर्षायाममा जाँखिम भनै बढाएको विहारपुरवासी युवा नेता अमरनाथ मण्डलले सुनाए।

वर्षाको पानीले हिलाम्मे बनेको सडकमा २ सय भन्दा बढी धानको बिउ रोपिएको अर्का युवा दियेन्द्र दासले बताए। सप्तरी युथ नेपालको उक्त विरोध कायक्रममा स्थानीयले पनि समर्थन जनाएका छन्। दुई घण्टाको विरोधमा विभिन्न राजनीतिक दलका युवाहरुले पनि सहभागिता जनाए।

सम्पादकीय

महिला अधिकारको संरक्षण गरौ

सरकारले महिलाहरुका लागि छुटै आरक्षणको व्यवस्था गरेपनि अधिकांश निकायमा अभै महिलाहरु आफ्नो अधिकारका लागि लड्न बाध्य छन्। विभिन्न संघसंस्थाहरुमा ३३ प्रतिशत महिलालाई आरक्षण दिने भनिए पनि त्यो कार्यान्वयन हुन सकेको छैन्। नयाँ नेपालको सपना बोकेको हामी नेपाली यसरी महिलाको नाउँमा पक्षपात गरिरहेको छौं की कानुनले छुट्याएको अधिकार दिन पनि कन्जुस्याई गछौं।

यता महिलाहरु आफ्नो अधिकारबाट बच्चित भइरहँदा उनीहरुलाई अभै विभिन्न हिंसाबाट पीडित समेत बन्दै गएका छन्। विभिन्न निकायहरुबाट सार्वजनिक गरिने प्रतिवेदनमा बालिकादेखि वृद्धासम्म बलात्कारको शिकार हुने गरेको उल्लेख भएको पाइन्छ। महिला अस्मिता रक्षा र महिला अधिकारको संरक्षणले पार्न सभ्य समाजको निर्माण हुन्छ। यस्ता घटनाले महिला जगतलाई आतंकित आउँछ भने सम्पूर्ण सभ्य समाज यस्ता कुकृत्यले स्तब्ध र आक्रोशित बन्नु स्वाभाविक हो। महिलालाई बोक्सीका नाममा, विधुवाका नाममा र यस्ता अनेकानेक घटनाहरुमा प्रताडित, उपभोग र तिस्कृत गरिने घटनाहरु हाम्रा अगाडि दिनहुँ जसो आइरहेका हुन्छन्।

तसर्थ यस्ता अन्यायहरुप्रति हामी अगाडी बढ्नै पर्छ। महिला अधिकारका लागि लड्न हामी अग्रसर हुनुपर्ने जरुरी छ, भने यस्ता विषदन्त समाजबाट उखल्नै पर्छ।

डा. ललन प्रसाद रौनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सन्तोष प्रसाद शाह

Dr. Santosh Prasad Sah

MBBS (T.U.), MD Internal Medicine (NAMS, Bir Hospital Kathmandu)

NMC Reg. No. : 15019

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah

MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)

NMC Reg. No. : 13288

हाउंड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav

M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)

हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज
NMC Reg No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

बाढीका कारण सयौं घर

डुवानमा, सडक र पुल भत्किए



राजविराज/बुधवार
विहान भएको भारी वर्षाका कारण सप्तरी जिल्लाको विभिन्न स्थानमा गरी दुई सयभन्दा बढी घर डुवानमा परेका छन् भने विभिन्न सडक र पुलहरु भत्किएको छ।

खाँडो नदीको बाढी पस्दा सप्तरीको रूपनी गाउँपालिका वडा १ मा ५० भन्दा बढी घर डुवानमा परेको छ। बाढीले शम्भुनाथ नगरपालिकाको सीमामा रहेको तटबन्ध भत्काएर वस्तीमा प्रवेश गरेपछि सो वडाका ५० भन्दा बढी घर डुवानमा परेको छ।

यस्तै भारी वर्षाले शम्भुनाथ नगरपालिकाको वडा नं. २, कंचनरूप नगरपालिकाको वडा नं. ३ र ११, तिरहुत गाउँपालिकाको वडा नं. १ र २, तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिकाको वडा नं. ३, ४ र राजविराज नगरपालिकाको विभिन्न वडाका गरि ५० भन्दा बढी घर डुवानमा

घर डुवानमा परेको छ।

राजविराज नगरपालिकाका विभिन्न वडाका गरि ५० भन्दा बढी घरमा ३ फिट सम्म पानी जमेको छ। हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिकाको साप्ताहिक हटिया लाग्ने स्थानसँगै आफूहरुको घरआंगनबाट समेत कोशी बगिरहेको स्थानीयवासी कुशेश्वर यादवले बताए। घरमा पानी छिरेपछि केही सामान लिएर आफन्तकहाँ आश्रय लिन बाध्य भएको उनले सुनाए।

खाँडो नदीको बाढीले तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिकाको बेल्ही, सकरपुरा र सरदार टोलका दुई दर्जन घर डुबेका छन्। वर्षाको कारण सप्तरीको तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिकामा जितानदीको बाढीले वडा नं. ७ नवटोलियाको सरदार वस्ती डुवानमा परेको छ। बाढीको कारण सरदार

बस्तीको २५ घरमा बाढी

पस्दा जनजीवन कष्टकर भएको छ। पानीले जिता नदीमा बाढी आउँदा सरदार टोलको जनजीवन अस्तब्धस्त भएको हो। जिता नदीमा आवतजावतको लागि गाउँपालिकाले निर्माण गरेको बाँसको पुल (चचरी) बगाएको छ। चचरी बगाउँदा सरदार बस्तीका वासिन्दालाई आवतजावतमा समस्या भएको छ।

यसैगरी जितानदीले वडा नं. ७ मै बाँध

भत्काउँदा वडा नं. ५ को बस्तीइनको करिव दुई सय विघा जग्गा डुवानमा परेको छ। बाँध भत्काएर बाढी पस्दा रोपाई गरिएको खेत डुवानमा परेको छ। जिता नदीले तीन ठाउँमा बाँध भत्काएको छ।

खाँडो नदीकै बाढीले कंचनरूप नगरपालिका १ मा पर्ने वैरवा-पोर्ताहा सडक खण्डमा ठाउँ ठाउँमा सडक

क्षतिगस्त बनाएको छ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीका प्रवक्ता डिएसपी दुष्टिराज ने उपानेले बाढीको जोखिममा रहेका सबै स्थानमा सम्बन्धीत पालिका प्रमुखसँगको समन्वयमा सुरक्षाकर्मी परिचालन भइ आवश्यक काम गरिरहेको बताएका छन्। उनले वर्षाले विभिन्न पालिकाका घरहरु डुवानमा परे पनि मानविय क्षति भने नभएको जनाएका छन्। उनले महुली खोलाको बाढीले कंचनरूप नगरपालिकामा १ सय मिटर बाँध भत्काएको जानकारी समेत दिएका छन्।

यता लगातारको वर्षाले खाँडो, सप्तरीकोशी, त्रियुगा, खडक, जिता लगायतका नदी खोलामा जलसतह बढ्दै गएकोले आसपासका वासिन्दालाई आवश्यक सतर्कता अपनाउन स्थानीय प्रशासनले आगह गरेको छ।

सप्तरीका रमणीय ठाउँहरुबाटे तपाईंलाई थाहा छ ?

सप्तरी जिल्ला पर्यटकीय गन्तव्यका लागि आकर्षक छ। तर, यसबाटे धेरैलाई जानकारी छैन्। धार्मिक

पर्यटकदेखि रमणीयस्थलहरु छन्। छिन्नमस्ता मुलुककै प्रसिद्ध एवं चर्चित छिन्नमस्ता मन्दिर यहाँ जिल्लामा छन्। छिन्नमस्ता मन्दिरमा अविस्थित यो मन्दिरमा पूजापाठ गर्न टाढा टाढाबाट व्यक्तिहरु आउने गर्दछन्। मन्दिर अगाडि रहेको

कंकालिनी मन्दिर : हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका वडा नम्बर १ भारदहस्थित यो मन्दिर पनि मुलुककै चर्चित देवी मन्दिर हो।

शम्भुनाथ मन्दिर : यो शम्भुनाथ नगरपालिकाभित्र छ। मन्दिरकै नामबाट पालिकाको नामांकरण समेत गरिएको छ। यहाँ बिक्रम सम्वत्को नयाँ साल अर्थात् बैशाख १ गतेदेखि एक महिनासम्म ठूलो मेला लाग्ने गर्दछ। साउन महिनामा श्रद्धालुको ठूलो घुङ्गूचो यहाँ लाग्ने गर्दछ।

हनुमान मन्दिर : हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिकाको हनुमाननगर बजारमा पुरानो हनुमान मन्दिर छ। कालो हनुमान मन्दिर पुग्दा जोकोहि पनि मोहित हुन्छन्। जिल्लामा अन्य धेरै देवी देवताका मन्दिरहरु छन्।

कोशी टप्पु : कोशी टप्पु वन्यजन्तुहरुको अवलोकन गर्न सकिन्छ। कंचनरूप नगरपालिकास्थित आरक्षमा गैडासहित विभिन्न वन्यजन्तुहरुको अवलोकन गर्न सकिन्छ।

धारापानी क्षेत्र : चुरको कोखमा रहेको यो धारापानी क्षेत्र कंचनरूप नगरपालिकामा रहेको छ। यो ठाउँ पिकनिक मनाउनका लागि राम्रो स्थल मानिन्छ।

लोहजारा दह : तिरहुत गाउँपालिकामा रहेको छ यो दह। यो ठाउँ पिकनिक मनाउनका लागि प्रसिद्ध मानिएको छ यो ठाउँ। यी ठाउँहरुको अवलोकन गरौं र मनलाई प्रसन्न बनाउँ।

सप्तरीका पर्यटकीय स्थलहरुको संरक्षणमा आ-आफ्नो तर्फबाट योगदान पुऱ्याउँ।

जनहीतका लागि

उद्योग, बाणिज्य तथा पर्यटन मन्त्रालय मधेश प्रदेश पर्यटन विकास कार्यालय लहान, सिरहा



मानव अधिकार वर्ष पुस्तक

स्थितिसूचक जनवरी-जुन २०२४, सप्तरी

मनोहरकुमार पोखरेल

सप्तरीमा सन् २०२४ को जनवरीदेखि जुनसम्म ६ महिनाको अवधिमा ७० ओटा घटना अभिलेख भएको छ। सन् २०२३ मा १८१ घटना अभिलेख भएको थियो। सन् २०२२ मा १०, सन् २०२१ मा १०० र सन् २०२० मा १३७ घटना अभिलेख भएको थियो।

सन् २०२२ मा १२ जनाको र २०२३ मा १९ जनाको हत्या घटना अभिलेख भएकोमा सन् २०२४ को ६ महिनाको अवधिमा ९ जनाको हत्या घटना अभिलेख भएको छ। जसमा ७ पुरुष र २ महिला छन्। पुरुषहरुमा १८, १९, २५, ३२, ५६, ६५ र ६८ वर्षीय र महिलामा ७० र ७५ वर्षीया जेष्ठ नागरिकको हत्या घटना भएको छ। गैरराज्य पक्षबाट भएका ती घटनामा आरोपित २४ जना छन्। एक घटनाको रहस्य खुलेको छैन। आरोपितमध्ये १ छिमेकीलाई जन्मकैद भएको छ। १ पूर्व सशस्त्र प्रहरी, १ छोरा र ३ साथी पुर्पक्षका लागि थुनामा छन्। छिमेकीहरु १६ जना फरार छन्। छिमेकी १ महिला साधारण तारेखमा रिहा भएकी छिने। व्यवसायी औरंगजेबको हत्या आरोपमा १ जना असार ५ गते अर्को १ जना असार १३ गते पक्काउ परेका छन्। ती घटनामध्ये राजविराज नगरपालिका-१३ का १९ वर्षीय सुनिलकुमार यादवको जेठ ३ गते हत्या भएको भन्दै मृतककी

आमाले जिपकामा दिएको उजुरीको रहस्य खुलेको छैन। राजविराज नगरपालिका-१३ र १२ का वडा अध्यक्षको नेतृत्वमा जेठ ८ गते जिपका पुगेका स्थानीयवासीले सो घटनाको अनुसन्धान गर्न माँग गरेका छन्।

राजविराज नगरपालिका-१३ विष्वविद्यालय भवनको भूमिपूजन तथा शिलान्यास कार्यक्रममा प्रहरीको लाठीचार्जबाट कृषि विश्वविद्यालयका सहकुलपति तथा सिनेटका अध्यक्ष समेत रहेका मध्येस प्रदेश सरकारका तत्कालिन शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्री राजविराज नगरपालिका-९ मले ठका ४९ वर्षीय महेशप्रसाद यादवको टाउको फुट्यो। प्रहरीको लाठीचार्जबाट मध्येस प्रदेश सांसदहरु तिलाठी कोइलाडी गाउँपालिका-४ कोइलाडीका ४९ वर्षीय सतिशकुमार सिंह (हाल मुख्य मन्त्री), सप्तकोशी नगरपालिका-९ की ३४ वर्षीया रंजु कुमारी मण्डल खंग (हाल प्रदेश मन्त्री), सिरहाको मिचैया नगरपालिका-१० की २९ वर्षीया भारग्यश्री कुमारी चौधरीलगायत २१ जनालाई समेत चोटपटक लाग्यो। विरोध र विवादका बीच विश्वविद्यालय भवनको शिलान्यास र भूमिपूजन मुख्यमन्त्री सरोजकुमार यादव र जसपा अध्यक्ष उपेन्द्र यादवबाट भयो।

यो ६ महिनामा वालिका

बलात्कारको १२ घटनामा १४ देखि १७ वर्षका १२ जना पीडित छन्। जसमा १ जना अपाङ्गता बालिका छिन्। सन् २०२३ मा बालिका बलात्कारको २२ घटनामा १४ देखि १८ वर्षका पीडितमध्ये २ जना अपाङ्गता र १ जना सुस्त मनोरोगी बालिका थिइन्। सन् २०२२ मा बलात्कारको १९ घटनामा ९ देखि १८ वर्षका २१ जना बालिका पीडित भएकथिइन्। सन् २०२१ मा बालिका बलात्कारको १६ घटनामा ५ र ६ देखि १८ वर्षका १७ जना पीडित भएकी थिइन्। यो ६ महिनामा राजविराज-८, कञ्चनरूप-१, शम्भुनाथ-१, सुरुङ्गा-२, हकनपा-१, डाक्नेश्वरी नगरपालिका-१ र २, तिलाठी कोइलाडी ३ र ८, महादेवा गाउँपालिका-४ तथा अग्नीसाइर कृष्णसवरन गाउँपालिका-२ र ५ मा बालिका बलात्कारका घटना भए। आरोपित १५, १६ वर्षदेखि ३० वर्षका १२ जना छन्। जसमा पुर्पक्षका लागि थुनामा ३ जना, बालसुधार गृहमा १ जना र फरार ६ जना छन्। जेठ ३१ गते २० वर्षीय र असार ७ गते २३ र २५ वर्षीय २ युवक गिरफ्तार भए।

सन् २०२२ मा बलात्कारका ७ घटनामा १८ माथि ४० वर्षसम्मका ७ जना महिला पीडित थिइन् र उत्तर घटनामा १९ देखि ४५ वर्षका १० जना आरोपित थिए। सन् २०२३ मा २१ घटनामा १८ देखि ५५ वर्षका पीडित र १७ देखि ६० वर्षका २४ जना आरोपित थिए। इप्रका

कञ्चनरूपको हिरासतमा बलात्कार भएको भनी प्रहरी अधिकृतसहित २ जना विरुद्ध परेको उजुरी प्रहरीले भूमिपूजन उजुरी भन्दै भदौ ३१ गते तामेलीमा राखेको छ। त्यस वर्ष कञ्चनरूप-२, ५ र १०, सप्तकोशी-१, शम्भुनाथ-७ र ७,

बोदे वर्साइन-६, सुरुङ्गा-३ र ९, खडक-५, डाक्नेश्वरी-५, ६ खडक-६ र १०, महादेवा-२, ४ रूपनी-६, छिन्नमस्ता-३, बलान विहुल-४ मा घटना भएको थियो। यो वर्षको ६ महिनामा भएको महिला बलात्कारका २ घटनामध्ये पहिलोमा ५२ वर्षीया

महिलालाई २०८० पुस २९ गते बोदे वर्साइन नगरपालिका-९ महनौरीका ३६ वर्षीय युवकले बलात्कार गरेको भन्दै माघ १ गते इप्रका कडरबोनामा उजुरी परेको छ। माघ २ गते गिरफ्तार भएका आरोपित जिल्ला बाँकी चार पृष्ठमा

लागू औषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्थ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थ देखि टाढा रहौं।

**अनुरोधकर्ता
शम्भुनाथ नगरपालिका
नगर कार्यालयका कार्यालय
सप्तरी, मध्येश प्रदेश**



जलश्रोत तथा सिंचाई कार्यालयको आग्रह पानीको आवश्यकता अनुसार मात्रै प्रयोग गरौं पोखरी, नदी, खोला, नहरको डिल नभत्काउँ। यस्ता जलाशयको सबै मिली संरक्षण गरौं। खोला र नदी आसपासका साथै आफ्ना घर वरिपरी बृक्षारोपण गर्ने गरौं। चुरे क्षेत्रको रुखहरु जथाभावी तरिकाले कोहि पनि नकाटौं र, काट्न नदिओं। चुरे क्षेत्रको सबै मिली संरक्षण गरौं। बालुवा, गिट्टी, दुँगाजस्ता नदीजन्य सामग्रीको जथाभावी उत्खनन् नगरौं।

अनुरोधकर्ता

**जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय
सप्तरी, राजविराज**

बाढी/पहिरोबाट सतर्क रहौं।

- गाउँघरका माधिल्लो भागमा कुलो बनाई पानीको उचित निकास दिओं।
- जमिन चिरा परेको देखिएकामा पानी नष्टिने गरी टालौं।
- घरभित्र वा वरिपरिको जमिन चिरा परेको भए सुरक्षित स्थानमा बसौं।
- नदी वा खोलामा बाढी आएमा तल्लो भागमा बस्ने जनसमुदायलाई सूचना दिओं।
- भुकम्पले चिरा पारेको छ भने त्यस्तो स्थानलाई टालौं र सजगता अपनाऊं।
- भौगोलिक अवस्था विचार गरेर मात्र बाटो, कुलो वा नहर जस्ता संरचना बनाऊं। भु-क्षयबाट बचै र बचाऊं।

रुपनी गाउँपालिका, सप्तरी

मानव अधिकार...

न्यायाधीश उद्बोध नेपालीको इजलाशबाट माघ २८ गते देखि पुर्वकाका लागि राजविराज कारागारमा थुनामा छन्। अर्को घटनामा ४७ वर्षीया महिलालाई २०८१ जेठ १९ गते डाक्नेश्वरी नगरपालिका-१० का ४० वर्षीय युवकले बलात्कार गरेको भन्दै इप्रका कल्याणपुरमा जेठ १९ गते उजुरी परेको छ। जेठ १९ गते गिरफ्तार भएका आरोपित जिल्ला न्यायाधीश नवीनकुमार जोशीको इजलाशबाट असार १२ गते देखि पुर्वकाका लागि कारागारमा थुनामा छन्। यस्तै १ घटनामा वैवाहिक बलात्कार भएको भन्दै २१ वर्षीया महिलाले दिएको उजुरीमा चैत १४ गते गिरफ्तार भएका २८ वर्षीय उनका पति जिल्ला न्यायाधीश नवीनकुमार जोशीको आदेशमा वैशाख ६ गते देखि पुर्वकाका लागि राजविराज कारागारमा थुनामा छन्।

बलात्कार प्रयासको आरोपमा १९ वर्षीया युवतीले दिएको उजुरीमा जेठ ६ गते गिरफ्तार विष्णुपुर गाउँपालिका-७ का २१ वर्षीय युवक न्यायाधीश नवीनकुमार जोशीको इजलाशबाट जेठ २८ गते धरौटीमा रिहा भएका छ। सुरुद्धुरुद्धुर यौन दुर्घटनामा इप्रका कञ्चनरूपले कारवाही नगरेको भन्दै पीडितले जिल्ला अदालतमा जेठ २३ गते उजुरी दर्ता गरेकी छिन्। अर्को एक घटनामा महादेवा गाउँपालिका-१ चिम्टीमा सञ्चालित स्नेह केन्द्र (महिला मैत्री सुरक्षित स्थल)मा कार्यरत मनोविमर्शकर्ता (महिला)हरूलाई २०८१ असार ९ गते मध्यराति सोही ठाउँस्थित सरदार टोलका ४ युवकले अशिल्ल भाषा प्रयोग गरी ढोका खोल्न दिवाव दिई मौखिक यौन नजन्य दुर्घटनामा इच्छाविरुद्धको यौन नजन्य प्रस्तावहरु राखेको भन्दै पीडितहरूले जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा कारवाहीका लागि र असार १२ गते जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा शान्ति सरक्षाका लागि निवेदन दिए। आरोपितहरु गिरफ्तार भएका छैनन्। मानव बेचविखनको आरोपमा ४० वर्षीया महिला जेठ २८ गते गिरफ्तार भइन्। १८, २८, ३०, ३५ र ३५ वर्षीया ५ महिलालाई राजविराज-८ स्थित लक्ष्मी गेस्ट हाउसमा वेश्यावृत्तिमा लगाई आर्थिक लाभ लिइरहेको आरापमा गिरफ्तार उनलाई मानव बेचविखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण ऐन, २०८४ अन्तर्गतको कसुरमा अनुसन्धान र कारवाही प्रकृया अगाडि बढेको छ।

अस्वृतिवाहको घटनामा कमी आएको छैन्। सन् २०२१ मा ९, २०२२ मा १३ र २०२३ मा १८ घटना अभिलेख भएकोमा यो वर्ष को सुरुको ६ महिनामा ७ घटना अभिलेख छ। बहुविवाहको आरोपमा ०८१ जेठ २४ गतेको अदालतको आदेशमा सप्तको शी नगरपालिका-१ फतेपुरका २९ वर्षीय अजयकुमार ठाकुर पुर्वकाका लागि थुनामा र सुनिता चौधरी धरौटीमा रिहा भइन्। विष्णुपुर गाउँपालिका-६ का २८ वर्षीय शिवशंकर साह र डाक्नेश्वरी नगरपालिका-९, मकरी लक्ष्मणपट्टीकी २२ वर्षीय सन्तोषी यादव फरार छन्। हकनपा-१ भलुवा टोलका २५ वर्षीय शंकर रजक र १९ वर्षीय प्रतिमा कुमारी इशर चैत

४ गते गिरफ्तार भए। न्यायाधीश श्यामविहारी मौर्यको इजलाशबाट जेठ ३१ गते बालविवाह कसुरमा शंकर र प्रतिमालाई जनही २२ दिन कैद र १० हजार रुपियाँ जरिवाना भयो भने बहुविवाहमा शंकरलाई १ वर्ष ३ महिना कैद र १५ हजार रुपियाँ जरिवाना को फैसला भयो। बहुविवाहमा वैशाख १३ गते गिरफ्तार भएका कञ्चनरूप नगरपालिका-८ का २८ वर्षीय सो मन कुमार पासमान न्यायाधीश मणिराम न्यौपानेको इजलाशबाट जेठ ६ गते देखि पुर्वकाका लागि कारागारमा थुनामा र सिरहाको लहान नगरपालिका-२० की २५ वर्षीय संगीता कुमारी पासमान ३५ हजार रुपियाँ धरौटी राखेर पुर्वकाका लागि तारेखमा रिहा भइन्। जिप्रकाको भ्यान र मोटरसाइकलमा २०८१ असार १० गते दुङ्गमुढा गरी फुटाउनुका साथै ३ प्रहरीलाई घाइते बनाएको आरोपमा ३ आरोपितहरु घटनास्थलबाट गिरफ्तार भए। आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार अन्तर्गत यस्तै किसिमका ४ ओटा घटना सन २०२३ मा अभिलेख गरिएको थियो।

गैरराज्य पक्षबाट कुटपिट भएको घटनामा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका राजविराज नगर अध्यक्ष

गरेको वा.प्र. ०१-००६ ख ५८८४ नम्बरको वान प्लस गाडीको सिसा २०८० माघ १ गते राति सुरुद्धा नगरपालिका-५ कुशहा टोलमा दुङ्गाले प्रहार गरी फुटाएर सम्पति क्षति गरेको आरोपमा गिरफ्तार सोही ठाउँका ३० वर्षीय चड्खे भनिने रविनकुमार पासवान र उनका भाइ २७ वर्षीय मनोजकुमार पासवान न्यायाधीश नविनकुमार जोशीको इजलाशबाट माघ १० गते १० हजार रुपियाँ जरिवाना को फैसला भयो। बहुविवाहमा वैशाख १३ गते गिरफ्तार भएका कञ्चनरूप नगरपालिका-८ का २८ वर्षीय सो मन कुमार पासमान न्यायाधीश मणिराम न्यौपानेको इजलाशबाट जेठ ६ गते देखि पुर्वकाका लागि कारागारमा थुनामा र सिरहाको लहान नगरपालिका-२० की २५ वर्षीय संगीता कुमारी पासमान ३५ हजार रुपियाँ धरौटी राखेर पुर्वकाका लागि तारेखमा रिहा भइन्। नारायण साहू रैनियार र उनकी पत्नी ५० वर्षीय मुन्ना कुमारी गुप्तालाई ०८१ वैशाख ९ गते उनीहरूका छोरा २८ वर्षीय चन्दन कुमार गुप्ताले अपशब्द गालीगलैज गरी अभद्र व्यवहार गरेको घटना अभिलेखित छ। जसमा दासको उजुरी दर्ता भएन।

बालविवाहमा वैशाख १३ गते राजविराज नगरपालिका-८ का २८ वर्षीय भिमराज यादवलगायतकाले कुटपिट गरेको घटना, सुरुद्धा नगरपालिका-६ कडरबोनाका ७७ वर्षीय ननकेश्वर राम मोचीलाई २०८० चैत १२ गते उनकै छोरा ५० वर्षीय लखन राम र नाती २८ वर्षीय राजेशकुमार रामले कुटपिट गरेको घटना र राजविराज नगरपालिका-८ हिमालय टोलका ५३ वर्षीय नारायण साहू रैनियार र उनकी पत्नी ५० वर्षीय मुन्ना कुमारी गुप्तालाई ०८१ वैशाख ९ गते उनीहरूका छोरा २८ वर्षीय चन्दन कुमार गुप्ताले अपशब्द गालीगलैज गरी अभद्र व्यवहार गरेको घटना अभिलेखित छ। जसमा दासको उजुरी दर्ता भएन।

बालवालिका कटपिटको घटनामा बोदे वर्साइन नगरपालिका-५ स्थित माउण्ट एभरेष्ट पाराडाइज एकेडेमी

कक्षा ४ मा अध्ययनरत ११ वर्षीय बालकलाई २०८० चैत ५ गते राजविराज नगरपालिका-५ का कमल यादवले कालो पाइपले कुटपिट गरेको घटना अभिलेखित छ। बालक कुटने शिक्षकले क्षमायाचना गरेपछि सहमति भएको छ। बलान बिहुल गाउँपालिका-३ दुवैला टोलकी ६२ वर्षीय शान्ति देवी साहलाई २०८० पुस १५ गते उनकै छोरा ३६ वर्षीय सुरेन्द्र कुमार साहले अपशब्द गालीगलैज र कुटपिट गरेको घटना, शम्भुनाथ नगरपालिका ११ की ३५ वर्षीय प्रभाकुमारी चौधरीलाई १४ चैत १४ गते उनी कार्यरत अग्निसाइर कृष्णसवरन गाउँपालिका-५ महुलीस्थित महुली लघुवित वित्तिय संस्था लिमिटेड महुली शाखा कार्यालयमा कुटपिट गरेको घटना, हकनपा-१४ विसनपुरकी २९ वर्षीय रेखादेवी रामलाई २०८१ जेठ २ गते सोही ठाउँका उनका जेठाजु नाताका व्यक्तिले बासको भाटाले कुटपिट गरेको घटना अभिलेख गरिएको छ। जसमा अधिकांश प्रहरी कार्यालयबाट सहमति हुन नसकी अदालतमा परेको उजुरीहरू

उजुरी दर्ता भएर कारवाही प्रकृयामा छ। महिला घटनाका ३ ओटैमा उजुरी दर्ता भएर कारवाही प्रकृयामा छ।

सन २०२३ मा पत्रकार, अधिकारकमी र सामाजिक अभियानकमीमाथि राज्य र गैरराज्य पक्षबाट कुटपिट र दुर्घटव्यवहारका घटनापछि पत्रकारहरू स्थानीय प्रशासनविरुद्ध सडकमा प्रदर्शनमा उत्तिए। पत्रकार तथा इन्सेक्ट प्रतिनिधिमाथि ०८० साउन १५ गते जिप्रकामा भएको कुटपिट घटनाका आरोपित अस्लाई आन्तरिक कारवाही गर्दै प्रहरीले भदौ २८ गते २ वर्ष बहुवा रोकका गर्ने निर्णय गच्छो। अन्य घटनाहरूमा गैरराज्य पक्ष, प्रहरी र सिडिओले गल्ती स्विकार गरे। यो वर्षको सुरुको ६ महिनामा त्यस्ता घटना सार्वजनिक भएका छैनन्। सन २०२३ मा घरेलु हिसाका ४५ घटना नमूनाका रूपमा अभिलेख गरिएको यो वर्षको जुनसम्म २९ ओटा घटना अभिलेख गरिएको छ। जसमा अधिकांश प्रहरी कार्यालयबाट सहमति हुन नसकी अदालतमा परेको उजुरीहरू

सप्तरीमा	सन २०२३ जनवरीदेखि डिसेम्बरसम्म	सन २०२४ को जुनसम्म
हत्या	१९ (पुरुष १० महिला ७ बालबालिका २)	९ (७ पुरुष २ महिला)
राज्यबाट कुटपिट र दुर्घटव्यवहार	३	१
गैरराज्यबाट कुटपिट र दुर्घटव्यवहार	९	३
आत्महत्या दुरुत्साहन	५	०
बालिका बलात्कार	२२	१२
बालिका यौन दुरुप्योग	२	०
बालविवाह	९	२
बालिका अपहरण	१	०
बालिका बेपत्ता	१	०
बालबालिका कुटपिट	४	१
बालबालिकामाथि अभद्र व्यवहार	१	०
महिला बलात्कार	२१	२
महिला वैवाहिक बलात्कार	१	१
महिलामाथि बलात्कार प्रयास	५	१
महिला गर्भपतन	२	०
महिलामाथ		

१८ वर्षिय किशोरदेखी ७५ वर्षिया बृद्धागरि ९ जनाको हत्या

राजविराज/सप्तरीमा ६ महिनाको अवधीमा ९ जनाको हत्या भएको छ। यसरी हत्या गरिएका मध्ये १८ वर्षिय किशोरदेखी ७५ वर्षिया बृद्धासम्म ७ पुरुष र २ महिला छन्।

उक्त हत्या घटनाका आरोपित मध्ये एक जना सशस्त्र प्रहरी, १ मृतकका छोरा र ३ जना मृतककै साथी पकाउ परी हाल पूर्णक्षका लागि थुनामा छन् भने १६ जना आरोपित अझै फरार रहेका छन्।

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक) सप्तरीले शुक्रबार आयोजना गरेको “नेपाल मानव अधिकार वर्ष पुस्तकको अद्वार्पिक पूर्व समिक्षा” गोष्ठीमा यस्तो तथ्याङ्क सार्वजनिक गरिएको हो।

इन्सेक जिल्ला प्रतिनिधि मनोहर कुमार पोखरेलद्वारा प्रस्तुत सन् २०२४ को ६ महिने प्रतिवेदनमा जिल्लामा बैचाहिक बलात्कारको एक वटा घटना समेत भएको छ। २१ वर्षिया एक महिलाले बैचाहिक बलात्कार भएको भन्दै उजुरी दिएकी थिएन्। सोही उजुरीको आधारमा पकाउ परेका उनका २८ वर्षिय

पतिलाई सप्तरी जिल्ला अदालतले पूर्णक्षका लागि राजविराज कारागार पठाएको छ।

यस्तै सोही अवधीमा बालिका बलात्कारका १२ घटना भएका छन्। बलात्कार घटनामा १४ देखी १७ वर्ष उमेर समूहकी बालिकाहरु पीडित भएका छन्। जसमध्ये १ जना अपाङ्गता भएको बालिकासमेत छिन्। यसरी बलात्कार घटनामा संलग्न रहेका आरोपी मध्ये ३ जना पूर्णक्षका लागि थुनामा, १ जना बालसुधार गृहमा र ६ जना अझै फरार रहेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

राजविराज/बकर इदको

दिन राजविराज वडा नं. ४ स्थित माछा हटियामा फलामे हतियारको प्रहरबाट घाइते भएका एक युवकको उपचारका क्रममा मृत्यु भएको छ।

दुई पक्षवीच भएको भडपमा घाइते भएका राजविराज नगरपालिका वडा नं. ४ निवासी ३२ वर्षीय ओरेन्जेव मियाँको शुक्रबार उपचारका क्रममा

यस्तै ६ महिनाको अवधीमा बहुविवाहका ७ र बालविवाहका ९ घटना भएको प्रतिवेदनले देखाएको छ। यस्तै देवरसँग विवाह गराई भाउजुसहित दुवै जनालाई गाउँ निकाला

गरिदिएको १ र घेरेलु हिसाका २१ वटा घटना भएको प्रतिवेदनले देखाएको छ।

गोष्ठीमा सप्तरी जिल्ला अदालतका प्रमुख न्यायाधिश दिपकप्रसाद दाहाल, प्रहरी उपरिक्षक गजुसिद्धि बजाचार्य, सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी जितेन्द्र यादव, नेकपा एमालेका

सचिव देवनाथ यादव, जनमत पार्टीका इन्वार्ज रामगमन साह, जिल्ला न्यायाधिवक्ता गोकुलप्रसाद निरौला, नागरिक समाजका अध्यक्ष थानसिंह भन्साली, महिला मानवअधिकार रक्षक संजालकी अध्यक्ष अनिता देवकोटा, नेपाल पत्रकार महासंघ सप्तरीका अध्यक्ष श्रवण देव लगायतले जिल्लामा भएका आपराधिक घटनाहरूपति चिन्ता व्यक्त गर्दै अपराध नियन्त्रण र सुरक्षित समाज निर्माणका लागि सबै सरोकारवालाले मिलेर काम गर्नु पर्नेमा जोड दिएका थिए।

क्रममा मृत्यु

आधारमा आरोपित राजविराज नगरपालिका वडा नं. ३ का ४६ वर्षीय मो. नसिर पकाउ परेका छन्। अन्य आरोपितहरू

राजविराज नगरपालिका वडा नं. ३ का ३५ वर्षीय मो. इशांद, राजविराज २ का २७ वर्षीय असलम मिया र जिल्लाकै राजगढ गाउँपालिका ६ का २५ वर्षीय मो. मिन्टु फरार रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीले जनाएको छ।

विराटनगरस्थित नोबेल अस्पतालमा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ।

मृतक मिया राजविराज नगरपालिका वडा नं. २ राजदेवी टोलस्थित रोयल इनफिल्ड

अटोमोबाइलका प्रोप्राइटर हुन्। मृतकका श्रीमती र काखे शिशुसहित दुई नावालक सन्तान छन्।

मृतकका बुवा हविब मियाले दिएको उजुरीका

साइबर क्राइम

पृष्ठभूमी

वर्तमान समय सामाजिक संजालको युग हो। फेसबुक, मेसेन्जर, हवाटसएप, भाइबर, ट्वीटर, इमोजस्ता सामाजिक संजालको प्रयोग व्यक्तिले गरिरहेका छन्। सामाजिक संजालले प्रयोगकर्तालाई सहज बनाएको छ। मानिस जुनसुकै देश र स्थानमा रहेपनि प्रत्यक्ष भैं कुराकानी गर्न पाएका छन्। तर, सामाजिक संजालले जित सहजता उत्पन्न भएको छ, त्यति नै यसको दुरुपयोग गरेर अपराध कर्म पनि हुन थालेको छ। जसलाई साइबर अपराध भनिन्छ।

अन्य अपराधभन्दा यसको प्रकृति र शैली विलकुल फरक छ, भने यसको प्रभाव पनि शक्तिशाली र आम रूपमा हुन्छ। विद्युतीय प्रविधिको गलत प्रयोगले निम्त्याउने यो अपराध अन्य अपराधभन्दा भिन्न शैलीको छ। इन्टरनेटको प्रयोगमार्फत गरिने चिरित्र हत्या, हिंसा फैलाउने कार्य, यौनजन्य हिंसा, धोकाधडी, अर्काको पहिचान अनाधिकृत रूपमा प्रयोग, क्रेडिट कार्ड तथा एकाउन्ट आदिको चोरी गरी गरिने बैंकिक कसुर, अर्काको कम्प्युटर, विद्युतीय उपकरण तथा नेटवर्कमा पुऱ्याइने क्षतिलगायत अवैधानिक कार्यलाई पनि विश्वका अधिकांश मुलुकका कानुनले साइबर अपराध मानेको छ।

कम्प्युटर, मोबाइल र इन्टरनेटको प्रयोगमार्फतके आइडी बनाउने, सामाजिक सञ्जाल प्रयोग गरी गाली गर्ने, वेभसाइट व्याक गर्ने, फोटो इडिट गरी स्वरूप परिवर्तन गर्ने, अश्लील फोटो/भिडियो पठाउने, सञ्जालमार्फत जिस्काउने, अपमान गर्ने, कल बाइपास, गैह कानुनी इमेल, एसएमएस धम्कीदिने जस्ता कार्य नै साइबर अपराध (क्राइम) हो। त्यस्तै इन्टरनेटको प्रयोग गरी गरिने चिरित्र हत्या, हिंसा फैलाउने कार्य, यौनजन्य हिंसा, धोकाधडी, क्रेडिट कार्ड तथा एकाउन्ट चोरी, अर्काको कम्प्युटर, विद्युतीय उपकरण तथा नेटवर्कमा पुर्याउने क्षति लगायत अवैधानिक कार्यलाई पनि साइबर अपराध मानिन्छ।

कहाँ र कसरी गर्ने उजुरी ?

साइबर क्राइमको उजुरी प्रहरी कार्यालयमा दिन सकिन्छ। यद्यपी अपराधका विषयमा उजुरी दिन प्रहरी कार्यालयमै पुग्नुपर्ने व्यवस्था भएपनि साइबर अपराधावारे उजुरी दिन कार्यालयमै पुग्नुपर्ने भन्ने छैन। प्रहरीमा अनलाईनमार्फत पनि उजुरी वा निवेदन दिन सकिने व्यवस्था गरिएको छ। त्यसको लागि निवेदन टाइप गरी प्रमाणसहित साइबर व्युरोको इमेल आइडीमा उजुरी पठाउन सकिन्छ। प्रमाणको रूपमा स्क्रीन सर्ट, परिचयपत्र, लिंक, भिडियो, अडियो, फोटो लगायत प्रमाण निवेदनसँगै पठाउनुपर्ने हुन्छ। यसबाहेक साइबर व्युरोले उपलब्ध गराएको फोन नम्बरमा घटनाको वारेमा जानकारी दिई नाम टिपाएर उजुरी गर्न सकिने हुन्छ।

पहिला अन्य अपराधको जसरी साइबर क्राइममा जुनसुकै जिल्ला अदालतमा मुद्दा दर्ता हुने व्यवस्था थिएन्। काठमाडौं जिल्ला अदालतमा मात्र साइबर क्राइमको मुद्दा दर्ता हुन्यो।

५ असार, २०८० मा बसेको मन्त्रीपरिषद बैठकले सबै जिल्ला अदालतलाई यस्तो अधिकार दिने निर्णय गरेको छ। विद्युतीय कारोबार ऐन, २०८३ को दफा ६० को उपदफा ५ बमोजिम सोही ऐनको परिच्छेद ९ मा उल्लेख भए बमोजिमका कसुरहरूको शुरू कारबाही र किनारा गर्ने अधिकार सबै जिल्ला अदालतलाई दिइने निर्णय गरेको छ।

कसरी गरिन्छ यसको अनुसन्धान प्रकृया ?

उजुरी परेपछि प्रहरीले उपलब्ध प्रमाणका आधारमा सुक्ष्म अनुसन्धान शुरू गर्दछ। प्रहरीले साइबर अपराध अनुसन्धान गर्नकै लागि साइबर व्युरोको स्थापना गरी डिजिटल फरेन्सिक ल्याब सुधारको प्रयोग सुरु गरेको छ। अपराधीले कतै न कतै डिजिटल प्रविधि प्रयोग गरेको हुन्छ भने प्रहरी पनि मोबाइलको लोकेसन, कल डिटेल या सामाजिक सञ्जालका क्रियाकालपको चेकजाँच गरी प्रारम्भिक अनुसन्धान शुरू गर्दछ। आरोपित व्यक्ति संलग्नता देखिए निजलाई पकाउन गरी थप अनुसन्धान प्रकृया अगाडि बढाउँछ र प्रारम्भिक अनुसन्धान पश्चात सरकारी वकिलको कार्यालय मार्फत अदालतमा साइबर क्राइमको अभियोग दर्ता हुन्छ। अदालतमा अभियुक्तको बयान तथा पीडितको के छ दण्ड सजायको व्यवस्था ?

नेपालमा विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार ऐन, २०८३ प्रयोग गरेर साइबर अपराधको मुद्दा चलाउने गरिएको छ। अपराध पुष्टि भएमा अपराधको प्रकृति हेरी बढीमा तीन लाख रुपैयासम्म जरिवाना र पाँच वर्षमार्फत कैद सजायको व्यवस्था गरिएको छ। अपराधको प्रकृति र कसूरको गार्भित्यतालाई हेरेर कैद तथा जरिवाना कम बढी गर्ने स्वविवेकिय अधिकार न्यायाधीशमा रहेको हुन्छ। पीडितलाई पुरन गरएको क्षतिलाई विचार गरेर कसूरवारबाट पीडितलाई मनासिब क्षतिपूर्ति भराईदिने व्यवस्था पनि कानूनमा गरिएको छ।

उजुरी गर्ने म्याद कति हुन्छ ?

साइबर क्राइम सम्बन्धी कसूर ठहर्ने कुनै कार्य भएमा त्यस्तो कसूर भए गरेको थाहा पाएको मितिले पैतीस दिनभित्र उजुरी गरिसक्नुपर्ने हुन्छ।

निष्कर्ष:

जुनसुकै अपराधका दोषी उम्किनुहैन्। पछिल्लो समयमा इन्टरनेटको प्रयोग गरी व्यक्तिको चिरित्र हत्या

मोटरसाइकलको ठक्करबाट पैदलयात्रीको मृत्यु

राजविराज/सप्तरीको विष्णुपुर गाउँपालिका १ खुरहुरिया टोलस्थित हुलाकी सडक खण्डमा मोटरसाइकलको ठक्करबाट एक पैदलयात्रीको ज्यान गएको छ।

राजविराजबाट पत्थरगाडातर्फ जाई गरेको स.द प २४१९ नम्बरको मोटरसाइकलको ठक्करबाट पैदलयात्री सोही ठाउँ बस्ते ५७ वर्षीय प्रमेश्वर यादवको शुक्रबार राति ज्यान गएको हो।

ठक्करबाट गम्भीर घाइते भएका उनको छिन्मस्ता अस्पताल राजविराजमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ। मोटरसाइकल चालकलाई

मुख्यमन्त्री सिंहले असार २१ मा विश्वासको मत लिने

जनकपुर/मधेस प्रदेशका मुख्यमन्त्री सतिशकुमार सिंहले असार २१ गते विश्वासको मत लिने भएका छन्। उनलाई प्रदेश प्रमुख सुमित्रा सुवेदी भण्डारीले गत जेठ २५ गते मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त गरेकी थिएन्।

संविधानको धारा १६८ (४) अनुसार मुख्यमन्त्री नियुक्त भएको ३० दिनभित्र विश्वासको मत लिनुपर्ने व्यवस्था छ।

बाढी/पहिरोबाट सतर्क रहौं।

- गाउँघरका माथिल्लो भागमा कुलो बनाई पानीको उचित निकास दिओ।
- जमिन चिरा परेको देखिएकामा पानी नछिर्ने गरी टालौं।
- घरभित वा वरिपरिको जमिन चिरा परेको भए सुरक्षित स्थानमा बसौं।
- नदी वा खोलामा बाढी आएमा तल्लो भागमा बस्ने जनसमुदायलाई सूचना दिओ।
- भुकम्पले चिरा पारेको छ भने त्यस्तो स्थानलाई टालौं र सजगता अपनाओ।
- भौगोलिक अवस्था विचार गरेर मात्र बाटो, कुलो वा नहर जस्ता संरचना बनाओ। भु-क्षयबाट बचौं र बचाओ।

जनहीतका लागि : नवीन साप्ताहिक

वैदेशिक रोजगार मागपत्रको प्रमाणीकरण 'अनलाइन'बाट

काठमाडौं/आगामी साउन १ गते देखि वैदेशिक रोजगार मागपत्रको प्रमाणीकरण अनलाइन प्रणालीबाट हुने भएको छ।

उपर्याधानमन्त्री एवं परराष्ट्रमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठले शुक्रबार सर्वोच्च विदेशस्थित नेपाली नियोगका प्रमुख तथा कर्मचारीका लागि आयोजित अभियुक्तिकरण

कार्यक्रममा उक्त जानकारी दिई सोहीअनुरुप गर्न निर्देशन दिए।

नयाँ व्यवस्थाअनुसार रोजगारदाता कम्पनीले नेपालबाट कामदार लैजाने नियोगसमक्ष पेस गरेका कागजात साउन १ गते देखि अनलाइनबाटै प्रमाणीकरण हुने भएकाले सेवाप्रवाह प्रभावकारी हुनेछ।

सरकारले वैदेशिक रोजगार

सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा यस सेवालाई आवद्ध गरी नयाँ व्यवस्था लागू गर्न लागेको हो। खाडीमूलुक एवं मलेसियालगायत नेपाली कामदार माग हुने अन्य देशमा रहेका नेपाली राजदूतावासले साउन १ गते देखि मागपत्र प्रमाणीकरण अनिवार्यरूपमा

अनलाइनमार्फत गर्नुपर्ने बताए। परराष्ट्रमन्त्री श्रेष्ठले नागरिकको खोजतलास, उद्धार, ज्यान गुमाएकाको शब्द भिकाउने, राहत एवं क्षतिपूर्ति, गुनासो सम्बोधनलगायत अनलाइन सेवालाई सबै नियोगले अनिवार्यरूपमा प्रयोग गर्न निर्देशन दिए।

सेनेटरी प्याड प्रकरणमा पाँचै जना आरोपितले पाए सफाई

राजविराज/अछित यार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले सप्तरीको रुपनी गाउँपालिकामा छात्राहरूले सेनेटरी प्याड खरीद र भुक्तानीमा भ्रष्टाचार भएको भन्दै दायर गरेको मुद्दमा मंगलबार आरोपितहरूलाई विशेष अदालतले सफाई दिएको छ।

रुपनी गाउँपालिकाका तत्कालिन प्रमुख प्रशासकीय

अधिकृत अरविन्दकुमार चौधरी, लेखा अधिकृत श्यामसुन्दर यादव, माध्यमिक तह शिक्षक श्यामप्रसाद यादव, नायब सुब्बा सुजन दाहाल र लक्ष्मी ट्रेडस एण्ड सप्लायर्स राजविराजका लिलिताकुमारी साहसमेत पाँच जनाविरुद्ध अछित्यारले २०८० साल माघ ११ गते विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गरेको थिए।

खुद्रा मूल्यभन्दा दुई गुण बढी रकममा सेनिटरी प्याड खरिद गरेर १७ लाखभन्दा बढी रकम हिनामिना गरेको अछित्यारले उनीहरूलिरुद्ध आरोप लगाउदै मुद्दा दायर गरेको थियो। गाउँपालिकासँग मिलोमतो गरी असिलबन्दी दरभाउ पत्रको माध्यमबाट खुद्रा मूल्यभन्दा दुई गुण बढी रकममा सेनिटरी प्याड

खरिद गरेको भनि आयोगमा उजुरी परेको थियो। आर्थिक वर्ष ०७७/०७८ मा मिलोमतोमा लागत अनुमान नै तयार नगरी नगराई ९ लाख ११ हजार ९ सय २५ रुपैयाँमा खरिद भएको सेनिटरी प्याडको मुल्य १७ लाख ८५ हजार ९ सय २८ देखाइ भुक्तानी गरिएको अछित्यारको आरोप थियो।

डेंगोबाट कसरी बच्ने ?

विहान, दिउँसो तथा सौन्धको समयमा लामस्तुट्रोको टोकाईबाट होगी लाग्न सक्दछ।

- लामस्तुट्रोबाट बच्न पूरै शरिर ढाक्ने लुगा लगाओ।
- घर, कार्यस्थल र सार्वजनिक स्थानमा पानी जम्न नदिओ।
- पानी राखेको भाँडालाई छोपेर राख्न।
- लामस्तुट्रो लामस्तुट्रोको टोकाईबाट बच्ने मलम लगाओ।
- घरमित लामस्तुट्रो छिन नस्क्ने गरी छ्याल-दोकामा जाली लगाओ।
- सुल्न बेलामा झुल लगाएर सुतौ।
- कुनाकाप्चामा किटनाशक औषधि छुक्ने गर्न।
- कम्तीमा हस्तको एक पटक एघर कुलर, पानी ट्यांकी, फूलदानी, गमलामा राखिएका प्लेटहरू रापरी सफा गर्न।



बालविवाह विरुद्ध अपील “बालविवाह जिन्दगी तबाह”

बालविवाह के हो ?

महिला र पुरुषका बीचमा पतिपत्नीको सम्बन्ध कायम गराउने धार्मिक, सामाजिक कार्यलाई विवाह भनिन्छ। विवाह गर्न उपयुक्त भनि तोकिएको उमेर भन्दा कम उमेरमा गरिने विवाहलाई बालविवाह भनिन्छ। तेपालमा कानुनतः विवाह गर्ने उमेर २० वर्ष तोकिएको र सन्तान जन्माउँदा विविध समस्या आउन सक्ने भएकोले विवाहका लागिउमेरको हदबन्दी तोकिएको हो।

बालविवाहले निम्त्याउने समस्या यस्ता छन :

१. शारीरिक तथा मानसिक रोगको शिकार हुने।
२. बालविवाहपछि स्वास्थ्यमा गम्भीर असर पर्ने जस्तै आङ्ग खस्ने, फिस्तुला हुने, आमा तथा शिशुको मृत्यु हुने।
३. बालविवाहपछि बालबालिकाले शिक्षाबाट बच्न्न त हुने।
४. घरेलु हिंसाको शिकार हुने र हिंसा सहन बाध्य हुने, कामको बोझ बोक्नु पर्ने।
५. कमै उमेरमा सन्तान जन्माउँदा आमा तथा शिशुको मृत्यु हुने जोखिम उच्च हुने। अपाङ्गता भएका सन्तान जन्मन सक्ने।
६. विवाहपछि बालबालिकाको पढाइ विग्रहने, विरामी हुने, छिटो विवाह गर्दा छिटो बच्चा जन्मने, बालबालिकाको मानसिक शक्तिको विकास हुनबाट बच्न्न त हुने।
७. आफ्नो शरीर र जीवनको बारेमा निर्णय गर्न सक्ने क्षमता नहुने।
८. व्यवहारिक कुरा बुझन न पाउदै जीवन वर्वाद हुन सक्ने, योगांगलाई हानी हुन सक्ने र परिवार चलाउन गाहो हुने।

बालविवाह, बालअधिकार, महिलाअधिकार, मानवअधिकारको हननमात्रै होइन, विकास र समृद्धिको बाधक पनि हो। तसर्थ बालविवाह नगरै नगराओ।

बालविवाह सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था :

मुलुकी अपराध (संहिता) ऐन २०७४ को दफा १७३ मा बालविवाह गर्न नहुने भनी स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ। यसैगरि सोहि दफाको उपदफा (१) ले विवाह गर्ने व्यक्तिको उमेर निर्धारण गरेको छ। जस अनुसार २० वर्ष नपुरी कसैले बालविवाह गर्न वा गराउन हुदैन भन्ने व्यवस्था गरेको छ। उपदफा (१) विपरित भएको विवाह स्वतःबदर योग्य हुने छ। यसैगरि उपदफा (३) मा कसुर गर्ने व्यक्तिलाई ३ वर्षसम्म कैद र ३० हजारसम्म जरिवाना हुने भनिएको छ। बालविवाह भएको ३ महिना भित्र उजुरी गरिसक्नु पर्ने व्यवस्था कानूनले गरेको छ। तसर्थ, बालविवाहले बालबालिका मात्रै नभई परिवार, समाज र राष्ट्रलाई समेत गम्भीर असर गर्ने हँडा बालविवाह नगरै नगराओ।

अनुरोधकर्ता

तिरहुत गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोइठी, सप्तरी